

Vilken arabiska?

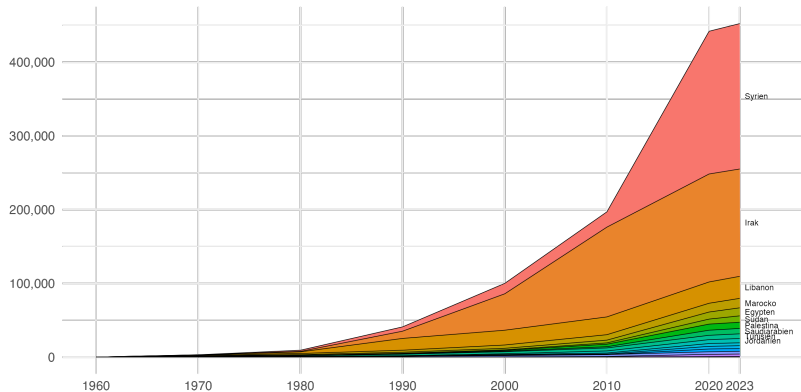
Andreas Hallberg

Göteborgs universitet

7 november 2024

Arabiskans utbredning

- 380 miljoner talare (Eberhard m.fl., 2024)
- Officiellt språk i 22 länder
- Världsspråk sedan 800-talet
- Näst största språket i Sverige (Parkvall, 2018)

Arabiska varieteter

Dialekter

Standardarabiska

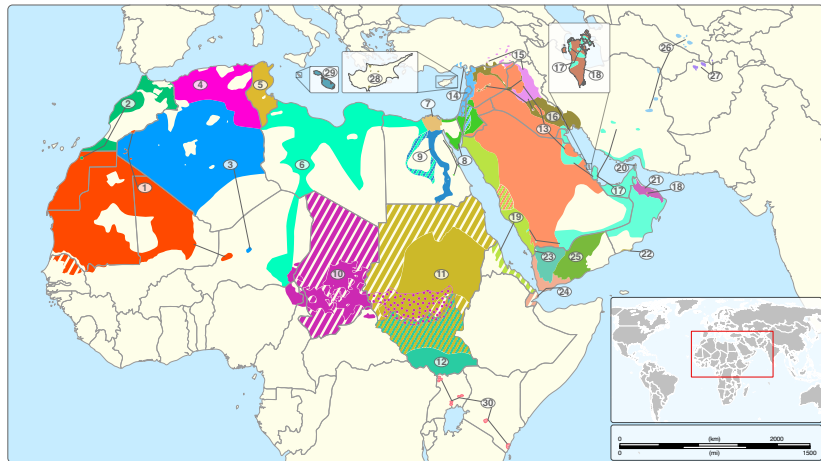
egyptisk
marockansk
saudisk
syrisk

...

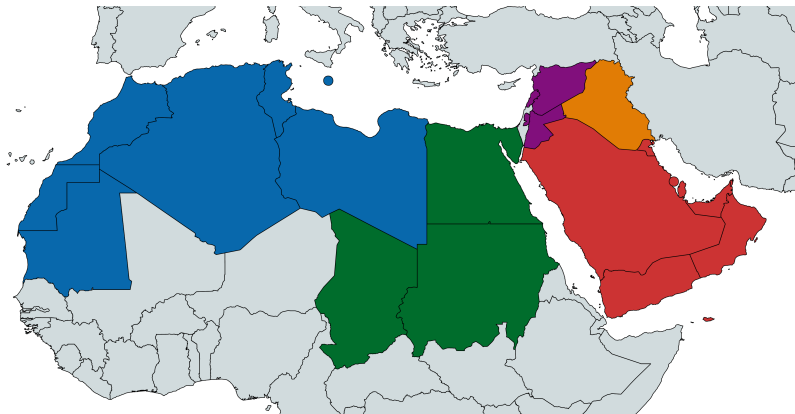
kairoarabiska
rabatarabiska
riyadharabiska
damaskusarabiska

...

Dialektkarta 1

Dialektkarta 2

Dialekter

Vad vill du **nu**?

Rabat	<i>ash bghit dāba?</i>
Kairo	<i>‘āwiz ēh dilwa’ti?</i>
Damaskus	<i>shū beddak halla’?</i>
Bagdad	<i>shi-trīd hassa?</i>
Riyadh	<i>wish tāba dhahḥīn?</i>
Standardarabiska	<i>mādhā turīdu al-’ān?</i>

(Jastrow, 2007)

Dialekter: lexikon

	<i>Standard</i>	Rabat	Kairo	Damaskus	Bagdad	Riyadh
vad?	<i>mā</i>	<i>āsh?</i>	<i>ēh?</i>	<i>shū?</i>	<i>shunu?</i>	<i>wish?</i>
vem?	<i>man</i>	<i>shkun?</i>	<i>mīn?</i>	<i>mīn?</i>	<i>minu?</i>	<i>min?</i>
i morgon	<i>ghadan</i>	<i>ghedda</i>	<i>bukra</i>	<i>bukra</i>	<i>bātshir</i>	<i>bātshir</i>
i går	<i>ams</i>	<i>l-bareḥ</i>	<i>mbāreḥ</i>	<i>mbāreḥ</i>	<i>el-bārḥa</i>	<i>ams</i>
det finns	<i>yūjad</i>	<i>kāyn</i>	<i>fī</i>	<i>fī</i>	<i>aku</i>	<i>fī</i>
han skrev	<i>kataba</i>	<i>kteb</i>	<i>katab</i>	<i>katab</i>	<i>kitab</i>	<i>kitab</i>
hus	<i>bayt</i>	<i>bīt</i>	<i>bēt</i>	<i>bēt</i>	<i>bēt</i>	<i>bēt</i>
man	<i>rajul</i>	<i>rajel</i>	<i>riggāl</i>	<i>rijjāl</i>	<i>rijjāl</i>	<i>rajjāl</i>
kvinnan	<i>imra'a</i>	<i>mra</i>	<i>sitt</i>	<i>mara</i>	<i>mara</i>	<i>ḥurma</i>

Diglossi

	Dialekter	Standardarabiska
	varierar geografiskt talspråk förstaspråk	enhetligt skriftspråk andraspråk
	<i>Informellt/privat</i>	<i>Formellt/offentligt</i>
Tal	konversation nöjesmedia drama	föreläsningar offentliga tal nyhetssändningar
Skrift	sms sociala medier dialog i skönlitteratur reklam	böcker tidningar hemsidor administration skolspråk

Standardarabiska och damaskusarabiska

	damaskus- arabiska	standard- arabiska
jag skriver	<i>b-e-kteb</i>	<i>a-ktub-u</i>
du (m.)	<i>b-te-kteb</i>	<i>ta-ktub-u</i>
du (f.)	<i>b-te-kteb-i</i>	<i>ta-ktub-īn</i>
han	<i>b-ye-kteb</i>	<i>ya-ktub-u</i>
hon	<i>b-te-kteb</i>	<i>ta-ktub-u</i>
vi	<i>b-ne-kteb</i>	<i>na-ktub-u</i>
ni (m.)	<i>b-te-kteb-u</i>	<i>ta-ktub-ūna</i>
ni (f.)	—	<i>ta-ktub-na</i>
de (m.)	<i>b-ye-kteb-u</i>	<i>ya-ktub-ūna</i>
de (f.)	—	<i>ya-ktub-na</i>
ni (två)	—	<i>ta-ktub-āni</i>
de (två)	—	<i>ya-ktub-āni</i>

Standardspråksideologi

Endast en varietet anses “korrekt”, del av det “riktiga” språket.

Standardarabiska förknippat med

- religiösa arvet
- politisk enhet
- etnisk identitet

Dialekterna konstrueras som hot (Hallberg, 2023a)

- språkvetare motverkar dialekter
- osynliggjorda i utbildning

Vilken arabiska?

Dialekt

- L1
- för praktiska syften “språk” snarare än “dialekter”

Standardarabiska

- L2
- irrelevant för tidig språkutveckling
- literacitet

Tack!

ACTA UNIVERSITATIS GOTHOBURGENSIS
ORIENTALIA ET AFRICANA GOTHOBURGENSIA XXIV (24)

Om arabiska

En kort språkvetenskaplig introduktion

Andreas Hallberg

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Referenser

- Eberhard, D. M., Simons, G. F., & Fenning, C. D. (Red.). (2024). *Ethnologue: Languages of the World* (27:e uppl.). SIL International. <http://www.ethnologue.com>
- Hallberg, A. (2023a). Standard language ideology and prescriptivism in the Arabic-speaking world. I J. C. Beal, M. Lukač, & R. Straaijer (Red.), *Routledge Handbook of Linguistic Prescriptivism* (s. 287–303). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003095125-20>
- Hallberg, A. (2023b). *Om arabiska: en kort språkvetenskaplig introduktion*. Göteborgs universitet.
- Jastrow, O. (2007). Das Spannungsfeld von Hochsprache und Dialekt im arabischen Raum. I *Sterben die Dialekte aus? Vorträge am Interdisziplinären Zentrum für Dialektforschung an der Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg, 22.10.-10.12.2007*. Munske, Horst Haider.
- Parkvall, M. (2018). Arabiska Sveriges näst största modersmål. *Svenska Dagbladet*. <https://www.svd.se/arabiska-sveriges-nast-storsta-modersmal/av/mikael-parkvall>